

ORADEA-MARE (NAGYVÁRAD)

Joi 6 August st. v.
18 August st. n.

Va esi joia si duminica.

Redacțiunea în
Közép-utcza nr. 395.

Nr. 58.

ANUL XVII.

1881.

Prețul pe un an 10 fl.
Pe $\frac{1}{2}$ de an 5 fl.; pe $\frac{1}{4}$
de an 2 fl. 70 cr.
Pentru România 2 galbeni.

Nor și senin.

I.

Din ciasuri grele.

La lumea din prejur-mi
Aș spune jalea-mi grea,
Dar bolnavii pe bolnav
Puté-vor ajută? . . .

În ori și care parte
Privesce ochiul meu,
Nu vede, decât lacrimi,
Nu vede, decât reu.

O maică-și plânge unul
Ș'un tată mult iubit,
Zădarnic strigă altul
Un nume mult jelit.

Durere 'n ori ce vreme,
Durere 'n ori ce loc
Și rar o vecinicie
Cu-o clipă de noroc!

Durere! . . . ziditoriul
Cu glas tiran a ăis,
Când mănios, pământul
Din ceriuri l'a proscris.

Și vai! . . . din acea clipă
Ființă n'a trăit,
Ce mult fatala vorbă
Să nu o fi simțit.

*

A fost odat, bătrânii spun,
Un Dumnezeu puternic, bun,
Ce sus în ceriul instelat
Avea mărețul său palat . . .
A fost odat, a fost odat.

Ș'acel puternic Dumnezeu
Și trimitea ângerul său,
În grele ciasuri de dureri
Să ducă 'n lume mângăeri . . .
A fost odat, a fost odat.

Și ochiul cel aprôpe stins,
Udat mereu de-amarul plâns,

Când rađe dulci din raiu simțea,
De-odată se înveseliă . . .
A fost odat, a fost odat.

Și când cuvinte ângerești
Sunau prin locuri pămentești,
Récite piepturi se 'ncălđiau,
Din ierni cumplite se tređiau . . .
A fost odat, a fost odat.

A fost odat! . . . dar astăđi eu
Zădarnic chiem pe Dumnezeu.
La glasul meu, neîndurat
Răspunde ceriul instelat:
A fost odat, a fost odat!

II.

Minunea.

În pieptu-mi disperarea
O iernă grea 'ncuibase
Și inima-mi în chinuri,
Sărmana, înghețase.

Dar două mândre stele
Când dulce mi-aũ zimbit,
O flacără cerescă
În pieptu-mi am simțit.

Și inima îndată
Voios a tresăltat,
Și chinul ca prin farmec
Dintr'ensa a sburat.

*

Farmece c'ar fi pe lume
Pân'acuma n'am cređut,
Farmece, diochi, de glume
Pân'acuma le-am ținut.

Dar de când cu o clipire
Ochiul tđu farmecător
A schimbat întręga fre,
M'am făcut mai cređător!

*

Eră adâncă rana
Ce pieptul mi-l ardea:
Tot iadul cu-a lui chinuri
Într'ensa cuprindea.

Și nu purtă pământul
Pe față-i lăcărul meu . . .
Adânc, adânc în sinu-i
Ascuns îl zăriam eu.

De-o cale lungă, lungă
Gătisem al meu pas,
Când ierăși la viață
Mă 'ntorse blându-ți glas.

Cu balsamuri sfințite
Tu pieptul mi-ai udat
Și focul potolit-ai,
O doftor minunat !

Dar când miloșa-ți mână
Mă slobođi din rēu,
În rană se închise
Și dulce chipul tēu.

La inimă cerēscă
Icōnă străbatū,
Și inima-mi de-atuncea
Altar sfânt se făcū.

Și astăđi nu duc frică
Pe-al vieții ocean,
Sciind că port cu mine
Un tainic talisman.

III.

Tălmăcire.

Pe Atriđi voiesc să-i laud
Și pe Cadmus să-l măresc,
Dar a lirei mele cōrde
Numai dragoste șoptesc.

Anacreon (cătră liră.)

— Tu, ce într' a lumii carte
Un vēc lung ai tot cetit,
Și de multe avut-ai parte,
O bătrâne iscusit,
Spune-mi, unde se găsește
Al *fericeii* sfânt izvor? . . .

Și slăbitu-i ochiu lucește,
Fruntea i se limpedește,
El răspunde : *In amor !*

— În amor! . . . Dară *durerea*,
Chinul greu, nepotolit,
Ce mereu vērșându-și fierea
În paharul nesfērșit;
Crunt viața torturează,
Unde-și aū izvorul lor? . . .

Fruntea i se înoréză,
Jalnic ochiu-i lăcimează,
El suspină : *In amor !*

Andrieu Barseanu.

Suvenirii și notițe de călătorie.

(În Transilvania, România și Dobrogea.)

(Urmare.)

VIII.

Trenul trecū ca fulgerul pe la spatele Blașului, pe la șura și via metropolitanului. La dreapta am lasat Blașul și câmpul libertății, carele se vede a fi mai întreg mâncat de apa Tirnavei, pentru că nime nu grijese de conservarea acestui loc sfânt, și în urmă am ajuns la

gara Blașului. Gara se află departe afară de Blaș la Șipotul Craiasei; așa se numește un abundant și prē bun izvor de apă din sus de Blaș. Această gară s'ar fi putut construi și mai aprōpe de oraș, înse în acest cas României ar fi avut prē mare comoditate.

La gara Blașului am stat puțin, abia am apucat să beau un pahar de apa dela Șipotul Craiasei.

Trenul se mișcă, Blașul rămâne. Sūntem la Nișca. Această este o prē frumoasă pădure de stejar crescută în șesul de pe malul drept al Tirnavei celei mari, este aceea pădure istorică, din domeniul metropolitan, unde a fost întimpinat Simeone Barnuț în Dumineca Tomei 1848 de cătră vre-o 6000 de ōmeni, și unde, voind acestia a deprinde caii dela trāsura lui Barnuț pentru a trage dēnșii trasura, acesta le-a adresat următoarele remarcabile cuvinte : „Acum nu este timpul fraților! să bāgăm pe ōmeni în jug, ci săi scōtem; lāsai dară să tragă vitele că voi ați tras destul și acuma să fim ōmeni liberi“. Nișca a fost o mulțime de ani locul pentru arangiere de serbători naționale și scolastice la fie-care an în 15 maiu.

Trenul mai facea ici colea mici popasuri, la stațiuni mai mici, înse pasageri nu se prē îmbulđau. Eu am mai privit unele sate cunoscute, apoi m'am retras în fundul cupeului unde m'am predat meditațiilor. Înse Blașul cu ale sale nu-mi mai ieșă din cap.

Eră 3¹/₂ trecut când am sosit la Cupcīa, unde trebuia să me dau jos și să aștept după trenul ce duce la Sibiu. Stam la ferestă și așteptam să mi se deschidă ușa. Deodată vēd un cunoscut trecând spre restaurație, și nu me putui stapāni fără al strigă pe nume.

— Hodoș! — esclamai.

Acesta eră mult regretatul nostru bărbat dr. I. Hodoș. Dēnsul me așteptă până me dau jos din tren, me salută cu aceea inimă deschisă, sinceră, nobilă și amicală ce caracterisă pe acest brav bărbat. Eu cu deosebire simțiam o mare bucurie pentru această întâlnire, pentru că sciam cumcă vine la „Roșia Abrudului“, unde aședără la cele eterne pe socrul seu demn și iubit de totă suflarea romānescă ce l'a cunoscut, pe cunoscutul popa Balint, colegul de arme al marelui erou și Romān Avram Jancu, regele munților dela 1848—49, pe carele noi cesti tineri îl numiam „Tata-moș“.

Simțiam bucurie, pentru că doriaam a scī mai multe despre Tata moș, pe carele atât de mult l'am stimat, afară de aceea nici cu dl Hodoș nu me întâlnisem de mult, și doriaam să-mi povestescă mai multe dela Sibiu. Eu sciam, că tot ce îmi spune Hodoș, este lipsit de patimă, este obiectiv, este adevērat. Și Hodoș, gentil cum eră, mi-a și satisfacut întrebărilor și dorințelor mele.

Hodoș eră ca și mine obosit de drum și pōte și de gândiri. Am luat împreună un dejun frugal, apoi dēnsul își luă chilie pentru a dormi câteva cēsuri: vreme pentru somn avea destulă, pentru că trenul la Sibiu avea să plece abia numai la 11 ōre în đī. Nu trecuse un sfert de cīas după sosire și tot publicul eră depārtat. Parte eră retras în camere separeate, încāt adecă s'aū aflat de aceste, parte se aședase pe cele bănci din restaurație pentru a trage un puiu de somn de deminēțā. Numai mie nu-mi viniā somnul nici de frică nici de voie bună.

Dar ce să me fac de vreme lungă? Începui a me preumblă pe peronul în sus și în jos. Ies afară din raionul garei pe șosēua ce vine dela Sibiu și merge în sus spre Mediaș. Întelnii doi țerani din Proștea-mare. I-am întrebat despre mai multe. „Ne omōră porția (darea), dle ;“ mi-aū esclamat bieții ōmeni cu o espreșiune durerōsă. Mi-aū aretat satele din apropiare : Copcīa, Proștea-mică, Proștea-mare, mi-aū spus cumcă Mediașul este fōrte aprōpe numai o jumetate bună de cīas. Dēcā capetam o birjă (trasurā) visitam

Mediașul... Eram decis să me duc în satul Cupcea, înse o ploie meruntă și îndesată me astrinse să me rentorc la gară. Dar aici ce eră se fac?! De preumblare eram săturat... Rog pe restaurante să-mi dea un diuar, fie și în limba magiara, pentru că eram hotărât ca de vreme lungă se înveț și unguresce. Înse nu avea nici unul. O idee se pare a me scote din necas. Deschis micul geamatan (cofer) de mână în speranță de a afla aici ceva, înse... nimic. Altul mai mare eră predat ca bagagiul... Dar totuși. O pății ca țiganul din poveste. Un jurnal în care erau învălitate niște haine me scote la mântuire. Eră un numer din fie iertată „Concordia“ a dl S. V. Popu dela anul 1867, adevă din niște vremi mai bune, cari înse demult s'au vremuit.

Nici odată doră nu am cetit cu atâta atențiune acest diuar ca acuma. Nimic n'a ramas necetit. Nu scie nimene numai cela ce a pățitu-o ca mine ce mare binefacere este o lectură, fie aceea ori cum, când vremea este lungă. Să me cređi iubite cetitoriuile, cumcă este de interes a ceti un diuar după 13 ani; este și de mai mare interes a pune în paralel timpul de atunci cu cel de față și a face un studiu comparativ. Se fac numai unele împartașiri din acel numer carele eră dela 20 maiu 1867 adevă înainte de încoronarea Maj. Sale de rege al Ungariei.

În articolul de fond se constată, cumcă în deputațiunea regnicolară s'a ales din casa magnaților metropolitul Andreiu baron de Șaguna, ier în camera deputaților, din 24 de membrii, 2 Români ca reprezentanți ai națiunii române și anume I. Hosszu și G. Ioanovicu, care delegațiune avea să compună diploma inaugurală.

Ietă ce recomandă „Concordia“ acestor 2 Români: „Puneți-ve fraților! totă silința ca în diploma inaugurală să se pună un pasagiu și pentru asigurarea tuturor naționalităților, pentru egala îndreptățire a acestora și pentru autonomia Transilvaniei, sētū decă vi place cu altă espresiune, pentru dreptul istoric al Transilvaniei“.

Tot în acest numer se află o corespundință din Blaș intitulată „3/15 maiu“, în care se descrie mai pe larg serbarea din 3/15 maiu, care đi devenise o rară serbătore, o đi sântă de pe acele vremi. M'a interesat mult descrierea acelei serbătore la care participasem și eu. Acastă descrierea mie cunoscută, mi-a dat privilegiu de a recapitulă toate suvenirile de pe acele vremi din Blaș și a le compară cu actualitatea. Atunci tinerimea română serbă cu multă pompă nu numai điuă de 3/15 maiu, dar și 26 octombre, aniversarea sancționării legilor dela 1863, prin cari se recunoscū națiunea română de națiune politică, pe când astăzi nu le este iertat bieților studenți nici să jöce în petreceri private sub amenințare de a fi închise institutele.

O distanță de 13 ani și ietă ce mare diferință.

Se ve mai spun cumcă tot în acel numer în foisöră se continuă publicarea „Noptilor carpatine“ de I. C. Dragescu (nóptea a 5) care se termină cu poesia din care citez o strofă:

„Nedreptatea, impilarea,
Tirania, subjugarea,
Pieră tot ce-i tirănesc,
Din pământul românesc“.

Apoi o altă poesie adresată Societății de lectură dela gimn. din Beiuș de cătră pré timpuriu decedatul fiu al Marmației, juristul Simione Botizanu.

Pentru a marcă mai bine spiritul timpului de atunci las să urmeze și din aceea 2 strofe, apoi trec mai departe:

Prin velul noptii crude ce-apasă a lui (poporului român) vedere,
Revibră cu durere oftatul seu doios:

Lumină! ah lumină! rapita mea avere!
Resari eternă faciă pe ceriul meu noros!

Petrunde örba cētă și 'ncălđi a mea simțire
De chinuri înghețate! Arată-mi brațul sânt,
Ce are să 'n cunune cu lauri de 'ntrunire
Pe frații rupti de olaltă în scumpul lor pământ“.

După ce am cetit „Concordia“ din dōscă în dōscă am început ieră la preumblare.

— Dta încă călătorești la Sibiu? — me agrăi un domn de vre-o 30 de ani în limba germană, care se vedea că încă nu scie ce se faciă de vremea lungă.

— Încă dară! De cine am cinstea?

— Süm X. profesor la gimnasiul de stat din Budapesta și acuma merg la Sibiu pentru a visită pe părinți și rudeniele.

— Va se đică süntem colegi, me bucur.

Bucuria eră de ambele părți, eu cu deosebire eram mai mulțumit de această cunoscință. Voiam a profită de ocaziune pentru a cunöce mai de apröpe referințele școlelor gimnasiale din capitală, și în deosebi modul cum se aplică și cu ce succes ordinațiunile și planurile mai nöue ale ministrului de instrucțiune, și în urmă voiam se cunosc părerile lor.

După o lungă și interesantă conversație conveni-răm ambii cumcă reformele ce se introduc în instrucțiunea școlelor nöstre secundare, sünnt mai rele decât planul de învățământ nemțesc a lui Thun, de pe la 1850, pentru că nu țin cont de spiritul în care se reformeză astăzi toate școlele prin staturile civilisate, nu țin cont de lipsurile poporațiunii nöstre și de principiile economiei naționale. Chiar acele discipline pe cari se pune mai mare preț în țerile înaintate pr. Anglia, Franca, Germania, Belgia etc., din istoria naturală, fisică, chimie, antropologie, igienă și economia națională, la noi sünnt mai puțin considerate, ma unele sünnt scöse de tot afară, ier altele se propun numai cu numele.

— Ce politică revoluționară faceți? — ne đise dr. Hodoș lovindu-me din drept pe umer. Mi se pare resturnați sistema politică, ori doră pe guvernul actual? Aid să ne gatăm, căci trenul pentru Sibiu îndată sosese.

Și în adevăr nu peste mult a și sosit cu mai mulți cunoscuți între cari și redactorele Negruț cu carele am călătorit împreună. Pasagerii începură a se concentra pe peronul garei.

La 11 öre și câteva minute am și pornit.

IX.

Calea ferată dela Cupcea la Sibiu merge în direcțiune sudică și anume pe valea unui riureț ce vine dela Ocna-Sibiului, ce se numesce „riul alb“ pentru că conține multă sare. De aci începe a sui de öră-ce șesul Tërnavei mari dela Cupsiă este numai 9000 urme peste marea adriatică, ier la Ocna suie la 1272 urme, adevă cu 372 urme.

Dintre satele peste cari trece calea ferată spre Sibiu amintesc la acest loc: Șeica-mare, un opid săsesc cu vre-o 2000 suflete, apoi Ocna-Sibiului, un frumos orașel locuit de Români și Unguri, la o departare de circa 1½ milă dela Sibiu. Acest orașel este remarcabil cu deosebire pentru minele lui de sare, despre cari se đice a fi fost cele mai bătrâne din țeră, apoi pentru băile sētū scaldele de apă sărată. Puterea vindecătore a acestor băi este de mult cunoscută, și de aceea aceste băi sünnt foarte cercetate. Mai ales în timpul din urmă se frecventeză mai bine de când trece drumul de fer, și de când dela Sibiu se arangeză mereu excursiuni de plăcere.

Dr. A. P. Alexi.

(Va urmă.)

S A L O N

Concert și bal român în Baia-mare.

(In favorul fondului de teatru român)

Frumoasa adunare a Societății pentru fond de teatru român, ținută la 7 și 8 august an. c. în orașul Baia-mare, nu s'ar fi putut încheia într'un mod mai demn, decât prin concertul și balul aranjat a doua seară de către zelosa inteligența română de acolo.

Din acesta introducere deja se poate vedea, că acesta parte a festivităților sociale a reeșit bine. Însă, ca cetățile noastre să fie mai precis orientate, vom spune din capul locului, că acesta petrecere a întrecut toate așteptările noastre, balul român din Baia-mare a fost unul din cele mai frumoase baluri din câte s'au dat până acum în Ungaria și Transilvania. Aici vedurăm un public atât de numeros, așa multe și frumoase dame române, niște toalete făcute cu atâta gust, încât îți ridea inima de bucurie.

Aici avurăm ocaziune a ne convinge, cât de eseculent poate să reieșă o întrunire românească, dacă în fruntea ei se află niște bărbați devotați causei naționale ca și frații nostri din Baia-mare; ne convinserăm, că și în părțile sătmărene poate să producă efect elementar românesc, dacă are niște conducători zeloși și la înălțimea misiunii lor.

Ce bine mi-ar fi plăcut să fiu vădit la acesta convingere pe mai mulți dintre bărbații nostri de frunte din Transilvania, căci s'ar fi rentors cu o bucurie intimă, precum ne-am rentors și noi, cari vedurăm acesta nobilă și frumoasă însuflețire națională. Acesta ne garantează, că nici în aceste părți românismul nu este atât de scăpătat, precum se credea; că sentimentul național și aici este sedit în inime, și că acela trebuie să producă fructe binefăcătoare pentru conservarea și înaintarea elementului român.

Reduta din Baia-mare, un edificiu nou și frumos, are o sală spațioasă, una din cele mai mari câte se află în orașele de provincie. Dar acesta sală abia fu de ajuns spre a da loc publicului imens care s'a întrunit în ea. Toți cei din localitate ni spuseră, că nici odată așa mare public nu s'a vădit în acea sală. Ieră noi putem constata, că dintre toate balurile câte s'au dat până acum în folosul Societății pentru fond de teatru român, acesta a fost cel mai mare.

Balul fu precedat de un concert. În acesta dșora Elena Pop, fiica dlui proprietar din Băsești și fost deputat dietal George Pop, ne-a farmecat cu vocea-i melodioasă, cântând acompaniata pe pian: „Doi ochi“ de Vântură; dșora Elena Biltiu, fiica dlui protopop Ștefan Biltiu din Baia-mare, fu aplaudată cu entuziasm pentru esecutarea atât de abilă pe pian a „Carnevalului de Bucuresci“; dl Aug. Carșai răpi inimele cu melodile populare române cântate din flaută; dl N. Turmann în „doinele populare“ a dat probă de talent și esercițiul seu pe pian; dl Gețe a declamat cu simțire un „Imn“ național, — și corul vocal bine instruit, bine compus, a mulțămît ori ce pretensiuni musicale.

După concert, urmă balul, care se deschise cu „Ardeleana-Hațegana“. Mai bine de 120 de părechi se nșirară în cerc și danțară cu grație, care imprimă fericire pe fețele tineretului și storse lacrimi de fericire în ochii bătrânilor. S'a jucat și „Romana“, acest elegant și caracteristic danț național de salon. Ier în paușă vr'o 15 tineri în costume naționale jucară cu atâta precisiune „Călușerii“, încât stórseră admirațiune generală și fure încununați de torente de aplause.

Ca o dulce suvenir din acesta rară și însuflețitoare petrecere românească, mi-am însemnat câteva nume, un mic buchet din strălucita ghirlandă de dame frumoase.

Ietă vi-l presint!

Domnele: Linca Pop n. Barțianu soția dlui jude regesc în Ilba Iosif Pop (mētasă crēme cu atlas rosa,) Ana Biltiu n. Erdős soția dlui protopop Ștefan Biltiu (atlas vēnēt,) Leontina Medanu din Șomcuta-mare (mētasă neșră cu dantele albe,) Clara Nilvanu din Șomcuta-mare (mētasă neșră cu dantele albe,) Elisa Cocianu n. Pop din Cehul-Selagiului (catifea neșră cu dantele albe,) Paulina Lucaciu n. Serbac din Satumare (satin rosă,) Gizela Drumariu n. Cresta (atlas crēme,) Eufrosina Maniu n. Popu (atlas crēme cu mētasă bordeaux,) Elena Hanzulovicu n. Stanu (satin rosă cu dantele albe,) Maria Branu n. Henge (illusion alb cu rosă,) Elisa Toma, Maria Indre, Gizela Tamaș, Maria Erdős, Aurelia Pop n. Nutiu, Susana Baicanu, Çente, Mica, Lengyel, Antonia Iernea n. Ciceronescu, Pop din Mireș, Dragoș, Vilelmina Varga, Cornelia Indre, I. Bay, Ales. Nyirő, Schmiedt, Pataki, Szabó, Robelli, Klempar, Pop, Nelli Stancec etc.

Domnișorele: Elena Pop fiica dlui George Pop din Băsești (satin vēnēt cu flori albe de lacrimiore,) Elena Biltiu (bareche-crēme cu dantele albe,) Eugenia Biltiu (aceeași toaletă,) Lucreția Vultur din Șerbi (satin vēnēt cu brodărie albă,) Elisa Demianu (creplisse alb cu rosă,) Maria Demianu (asemene,) Emilia Henge (moll alb,) Teresia Oșanu din Bērseul-de-sus, Tinca Dragoș din Butesă, Emilia Trif din Zelau (moll alb cu rosă,) Veronica Lászlófi din Giurtelec (piquet alb cu satin rosă,) Etelca Lemeni, Rosa Stupar (creplisse alb,) Ana Ciceronescu din Vereșmart, Bella Cașă, Maria și Elena Pop, Ilēna Babiciu, Marta și Elisa Șincai din Borhid, Otilia Măgureanu, Antonia Chiș, Iustina Lemeni din Hosufalēu, surorile Oláh, Irina Ember, Ana Hanzulovicu din Baiesprie, Irina Pataki, Ana Rieger, Elena Schweizer, surorile Smarigla, Șarlotta Mischebach, Ioana Maroși, Teresia Boșanu, Isabela Cașă, Irina Tot din Bērseul-dejos, Maria Pop etc.

Un buchet frumos acesta, dar totuși necomplet, căci în grădina de unde le-am cules, au mai rămas încă multe tot atât de frumoase, amabile și grațioase. Însă, durere, n'am onore d'a cunoșce pe toate; de aceea n'am decât să-mi cer scusele pentru lista mea necompletă, în care aș mai fi putut însemna atâte, câte ar fi de ajuns pentru un al doile bal.

Deminēta la 5 când părăsi sala, mai danțară vr'o opt-deci de părechi. Petrecerea dură până la șapte ore. Încât pentru venit, constat că la cassă au intrat peste 500 fl.

Și acum mai am o datorie. Să mulțămesc comitetului aranjator, care prin entuziasmul, zelul și sacrificiile sale ni-a cauzat așa zile frumoase. Acesta a fost compus din următorii dni: protopopul Ștefan Biltiu președinte, membrii profesorul Gavril Szabó, Victor Maniu secretar, avocatul Ioan Drumariu cassar, Vasile Toma, notarul Vasilie Măgaranu.

Adio fraților și ve mulțămim!

Teatru și bal român în Lugos.

Așa numitul „seson mort“ de vr'o 2 săptămâni încoci a prins aice în Lugos o față de tot veselă. As-tadată voiesc să ve scriu despre reprezentațiunile dlui Ionescu și despre balul tinerilor români de aice.

Trupa dlui Ionescu a ținut aici 6 reprezentațiuni. Mai mult aplaus au câștigat cupletele cântate de talentatul artist și director Ionescu, cari mai toate au trebuit repețite la cererea publicului. Nu mai puțină laudă me-

rită declamațiunile dlui Manolescu: „Peneș Curcanul“ și „Înainte de resboi“. Una ne pare reu, că afara de „Doi țereni și cinci cărlani“ de Negruzzi și „Înainte Plevnei“ de Alecsandri, toate celelalte bucăți a fost niște piese franceze, fără interes pentru publicul român. Nu se mire dar on. direcțiune, că mai ales ultimele trei reprezentațiuni a fost așa slab cercetate. Niște puteri ca dnii Manolescu, Petrescu, Alecsandrescu, ca dșorele Righetti, Georgescu pot jucă în ori și ce piese cu cel mai frumos succes.

Ieri, în 11 august, cum amintii mai sus, a aranjat mai mulți tineri români de aici o petrecere de joc în grădina „Cornului de vânat“. Timpul nefavoritor la început (vânt și o scurtă ploaie) a spăriat pe o parte bună de familie, de nu a participat la petrecere. Abia după 10 ore, a început a se răspândi nuorii și a lua ceriul o față senină. Petrecerea a decurs vesel până după 3 ore dimineața.

La mezul nopții 6 tineri sub conducerea vătavului drd Iac. Major a executat între aplausele entusiastice ale publicului istoricul joc „Calușer“ și „Bătuta“.

Ne pare reu, că după preparațiuni de câteva săptămâni, totuși nu s'a jucat și „Romana“. Causa principală că nu s'a jucat se dăce, că e: pentru că la petrecere a fost invitați și mulți străini. Las că n'a fost la petrecere decât o familie străină, dar de altă parte pentru 5—6 familii străine ce veniau în cazul cel mai bun, nu trebuia să se neglégă un joc atât de frumos și „per eminentiam“ național. De câte-ori facem ceva, totdeauna ne împedecăm în considerațiune față de străini. Acesta ne împedecă să ne cultivăm limba, datinele, etc. Acesta ne face să preferim în saloanele noastre aici în părțile bănățene limba germană, în cele ungurene și ardelenne limba magiară, acesta ne face să prețuim orice jocuri „Cancan“-ice străine mai mult, ca pe cele frumoase ale noastre etc. Nu știu, când vom ajunge să ne lapedăm odată și de acesta ruginitură!

Între dnele ce au luat parte la petrecere însemnăm pe D. Hațegu, Peșteanu, Brancovițu, Janculescu, Cosgaria, Rezeiu, Martinescu ș. a.; dintre dșore: Oct. Stolojanu, Cat. Peșteanu, Sab. Stefani, Teodori, Aurelia Janculescu, Várkonyi, Oct. Popescu, Csermelyi, Catarina Teranu, Sofia Martinescu, Condali, Sofia Florescu etc.

Petrecerea de vără din Velcher.

„La noi e putred mărul, nu-i mod de curățire, și tot ce se sperază sunt simburii din el!“ A exclamat poetul-profet al României, și versul lui a electrisat mult inimele junimei române din toate părțile.

Junimea studiosă din Câmpia Tranniei încă nu remase surdă la viersul poetului, ci petrunasă de idei și aspirațiuni, ce ar face onor și merit bărbaților mari și cu pozițiune, convocă inteligența româna din Câmpie, la o petrecere de vără, precedată de câteva dissertațiuni bine nimerite.

Diua de 7 Augustu fu o zi de sărbătoare frumoasă ca și seninul ei pentru toți participanții la petrecerea românescă din Velchieriu de Câmpie, care a reeșit bine și spre onórea și satisfacțiunea junimei conscie de misiunea ei, căci public fu destul de numeros, încât spațiosa sală a școlii confes. gr. cat. din comuna numită abia era de ajuns a-l cuprinde.

Ni-a părut însă reu, că nu am putut săluta în mijlocul nostru pe mai mulți din preoții mai betrâni și pe protopopii Câmpiei.

M'a încântat înse și am fost pré mulțumit de spiritul ce animă junimea noastră în tot decursul ședinței publice și mai târziu la joc. Despre cea d'ântăiu imi ieau libertate a atinge puțin.

Conform programei dl V. B. Muntenescu deschise

ședința prin o vorbire acomodată și însuflețitoare, salutând de binevenire pe cei prezenți și mulțumindu-i ferbinte pentru concursul și spriginul lor, apoi rogă publicul present ca nici de aci încolo să nu lase să apună aceste întruniri și petreceri amicali, căci ele sunt pentru Câmpie singurul focal de rededeptare și însuflețire, își exprimă mândria de care e cuprins vedându-se în mijlocul lamurei inteligenței din Câmpie, și mulțumirea de care e petrunș vedând că junimea de astă-dată a reeșit a redică petrecerile ei la valoarea de adeverate petreceri, adscrie tot meritul junimei, și apoi esclamă: Nu fiți jaluzi! Verog, când junimea își cunoșce chemarea, are viitor națiunea însași; și adaugă: Dlor! Noi ne vom petrece ca tineri, dvostre ve veți schimbă ideile, ietă scopul acestor petreceri, ietă la ce a țintit junimea română din Câmpie, ca adeva petrecerile arangiate de ea să fie un loc de îmbărbătare a betrânilor, un focal de încuragiare și înfrățire, un loc de veselie al Câmpiei întregi. În fine rugând publicul de paciință și bunavoință în decursul ședinței o declară deschisă.

Vorbirea dlui V. B. Muntenescu a fost primită cu însuflețitoare urări.

Urmă disertațiunea dlui B. Dumbrava: „Unde-i unul nu-i putere, unde-s doi puterea creșce“, în care demustră până la evidentă folosul Asociațiunilor și și exprimă părerea de reu pentru nereușirea unor încercări de reuniuni în Câmpie, ca cea învățătorescă etc., care durere! apuse cu autorul ei regretatul vpp Crișan, concludând, că pentru Câmpie astfel de reuniuni sunt de o imperioasă necesitate. Vorbirea dlui Dumbrava fu bine ascultată; asemenea poesile cântate de corul junimei: „La arme“, „Aurora“ și „Hora Severinului“; ier declamațiunile: „Cătră frații mei Câmpeni“ de V. B. M. și „Sentinela română“, produsera cel mai placut efect, în cât toți am fi dorit să nu se finescă așa iute.

Coroana ședinței inse o fece disertațiunea: „Necesitatea unei școli române pentru fetițele din Câmpie“ de V. B. Muntenescu, ce ar merită să fie cunoscută de publicul român chiar pe cale diuaristică.

Acest tiner puțin cunoscut și și mai puțin încuragiat, a probat că ocupațiunea lui predilectă nu a fost numai lira, ci a petrunș departe și cu adâncă serioșitate în viața noastră socială, încât a putut afirmă sus și tare, că nu cunoșce o lipsă mai simțită pentru Câmpie, decât o școlă de fetițe. El aretă în disertațiunea sa ce creșcere unilaterală se dă copilelor noastre atât din respect economic, cât și mai virtos național, esclamând: Până când vor fi condamnate copilele noastre în școli străine a înveță să și urgisescă parinții sei? dați o! dați odată creșcere naționala acestor copile, formați din ele mame române!

DI Muntenescu probă cu cele mai bune argumente necesitatea unei școli de fetițe în Câmpie, și în partea a două a disertațiunii sale aretă și cele mai acomodate mijloce spre îndeplinirea acestei idei mărețe, îmbărbătă și îndemnă inteligența română din Câmpie la îndeplinirea acestei opere, esclamând: Pomul ce-l plantase bietul meu tata va servi fiilor și strănepoților lui; ceea ce va plantă generațiunea presentă, va fi un fruct al viitorului și vom fi măriți și binecuvântați de fiii și strănepoții nostri.

DI Muntenescu a meritat cu tot dreptul aplausele și felicitările publicului, dar pentru densus aceste erau o pré mică mângăiare, așteptând ca să se întreprindă ceva, să se constituie un comitet spre acel scop, înse durere! pe lângă totă bunavoința celor prezenți, din lipsa multor fruntași, acest dor al tuturor remase pe altă ocașiune, ce nu se pôte amână departe.

Tot atât de nefericit fu și în propusul de a pune ceva base din venitul acelei petreceri, căci fiind spesele la 70 fl., abia remase un venit de 30 fl. v. a. carele

apoi se destină $\frac{1}{2}$ pentru fondul școlii de fetițe din Cluș, iar $\frac{1}{2}$ pentru școlarii lipsiți din Velchier, despre ce sperăm că se va da rațiociniu public, de către comitetul arangiător.

Încheierea ședinței urmă prin dl Chetianu, carele în termeni scurți, dar bine aleși mulțumii tuturor participanților.

Urmând apoi danțul, amintesc că m'a încântat ținuta demnă a junimei și executarea fidelă a programei. La pauză urmară mai multe toast insuflătoare, apoi petrecerea dură până în ziua albă, când ne despărțirăm cu toții petrunși de dulci simțiri și de dorul de a ne reintâlni în viitor.

Din parte-mi felicit și gratulez din inimă junimea ce a înțeles viersul poetului român: „Și tot ce se speră sunt simburii din măr”.
Drd.

Duel și — concert în Mehadia.

Un duel din susceptibilitate personală a avut loc aici între sublocotenentul de artilerie din armata română O. și sublocotenentul austriac br. M., ambii juni fără peri pe față, cel d'ântăiu de abia 20, iar cel din urmă de 23 de ani.

Secundanți a fost pe partea lui O. ex-procurorul general M. din Craiova și sublocotenentul de călărași S. din Bucuresci, iar pe partea lui M. majorul H. și locot. C., ambii ofițieri austriaci. Medici a fost cei doi medici români din băile Mehadia dr. V. și dr. P.

Duelul conform convenirii reciproce a fost la pistol la distanță de 25 pași. Ambii au tras de odată; spre fericire însă nici a unuia glonț n'a nimerit.

Sunt interesante detaliurile. Cu scop d'a se bate pe teren neutru, duelanții a pornit des de dimineața în trăsuri, și trecând frontiera austriacă s'au ales o vale așa numită „valea Bachnei” care face linia demarcantă între Ungaria și România.

Dar abia aflară poziția potrivită pentru a se bate, când și fură descoperiți de păzitorii cordonului austriac și astfel siliți să treacă mai departe pe teritoriu român, dar nici aci n'aflară linisce, căci aci erau dorobanții români cari li nimiciră planurile. În fine în drum către Orșova aflară o vale ascunsă întră deluri și acolo executară actul cavaleresc, care precum scim avu reușită norocată. Totă compania duellantă beu apoi păharul de împăcățiune, iar eroii zilei fură salutați și felicitați de toți oșpeții băilor, căci totă lumea sciea de mai nainte că are să se întempe duelul.

*

Concertul dșorei Elena Teodorini, distinsa primadonă română soprano-dramatică, a reușit ieri în salo-nul cel mare, de tot splendid.

Acompaniată de pianista de concerte din Arad dna Fanny Peltko, cântăreța a executat programa cu o artă superioară, care a entusiasmat până la frenesie publicul numeros și aproape curat românesc din sală. Doue buchete mari și trei ghirlande a primit cântăreța care ați trece de prima cântăreța română.

Balneofil.

Adunarea despărț. Asociațiunii în Lancram.

În 31 iuliu despărțământul nostru al Asociațiunii transilvane țină adunarea sa de est an în frumoasa comună învecinată Lancram.

Ședința o deschise directorul despărțământului cu un discurs potrivit în preșința unui public numeros, care se adunase în biserică, locul adunării.

Ședința decurse conform programei în deplină armonie.

Docenții Zevedeu Mureșanu (Sabeș) și Avram Pă-

curariu (Lancram) ținură două disertațiuni bine lucrate despre chiemarea și influința femeii.

În timpul disertațiunilor comisiunile alese, pentru însămănarea contribuțiilor, censurarea socotelei anului expirat și a preliminarului pentru anul viitor lucrărilor bătesce.

Socotela și astadată s'a aflat în totă ordinea și a și exprimat mulțumită protocolară esactului cassariu Ion Carpenișanu.

Pentru fondul Asociațiunii s'a contribuit la 150 fl. v. a. din acestia s'a hotărât a reține conform preliminarului acceptat pe sema despărțământului 60 fl. v. a. din cari două ajutore de câte 20 fl. v. a. unui învățat cel de meserie de a se face calfă, și unui calfă de a se face măestru din acest despărțământ.

Celelalte concluse sunt spre întărirea despărțământului, inse nu de interes public.

Fondul „Andreianu” se urcă astăzi aproape la 500 fl. v. a. Acesta este numai al românilor din actuala pretură a Sabeșului, și are mențiunea de a sprigini tinerii români, cari se dedică meseriei și industriei. Că mai mare ostenelă pentru întemeierea acestui fond are pretorele ge aici Mateiu Savu. Însă despre acest altă-dată mai pe larg, după ce și statutele vor fi întărite.

Cu asemeni cuvinte potrivite directorul Ioan Pisco încheiă ședința, după ce membrul Laurian Bercianu în-vită adunarea pe anul viitor la comuna Romos.

La amăzi apoi ne întâlnirăm în sala cea mare a frumoșei și moderne școle, unde frații Lancrameni ne omeniră cu adevărată ospitalitate.

Se pricepe, că precum n'a lipsit toastele obicnute, așa n'a lipsit nici fala Lancramenilor „curechiul” cel bun. Apoi de lăutari nici nu mai pomense; ei însă s'au făcut omenesce datoră. Numai aici la mesele întinse ne-am văduț toți și bine.

Afară de frații din loc a fost aproape 100 oșpeți din multe părți ale Sabeșului, Mercuriei și Oreștiei, și o încântătoare cunună de dōmne și domnișore.

Nici o adunare a despărțământului nostru încă n'a fost așa cercetată, ca acesta de oșpeți. A venit delegați chiar și din munții Sabeșului, însă nu singuri, ci cu talerii tramițetorilor lor pentru literatura și cultura poporului român.

Din inițiativa directorului despărțământului, ajutorat prin suprințetorele declamațiuni a fetiței de 8 ani a notariului comunal Livia Ion Cașolțanu, s'a colectat în pripă suma de peste 30 fl. v. a. pentru monumentul lui Andreiu Mureșanu. În fața acestei insuflări nobile întreg publicul, aproape la 200 persoane, la propunerea lui Valeriu, s'a redicat și a cântat patru strofe din „Deșteptă-te Române”.

Pe nesciute ne napadi sēră; încă un cânt, încă o stringere de mână frătescă cu „la revedere la Romos”, și esternii pornirăm la ale noastre, iară cei din loc și din apropiare nu capitulară încă.

Partea cea mai mare a recunoștinței o merită comitetul arangiător din Lancram în frunte cu numitul pretor și zelosul paroc local Isidor Blaga, precum și amicii lor, cari cu bunavoință i-a spriginit.

Resultatul dobândit în Lancram, față de împreguirările presente este indestulitor. Însă deplina armonie și solidaritate împreunată cu sinceritate și firmă voință. pōte produce și fructe îndecite.

Lăsați la o parte susceptibilitățile personale când este vorba de cauza și binele întregului! Cor. ord.

C e e n o u ?

Sciri personale. Pr. Ssa Mihaiu Pavel, episcopul dieceșei oradane, a plecat la Maramureș, spre a-și

căută de sănătate la băile de acolo. — *Di Simion Mihalescu*, directorul ministerului de interne al României, a petrecut două zile în săptămâna trecută la Braşov, de unde s'a întors la Bucureşti. — *Di general Hara-lamb* din oştăa României a petrecut o zi din săptămâna din urmă la Braşov, de unde s'a întors la Sinaia şi Bucureşti. — *Di Ioan C. Mongescu*, proprietar din Târgul-Jiului în România, petrecând la băile dela Buzias, a dăruit 100 fl. pentru clădirea unui edificiu corespunzător de şcolă română în acea comună.

Limba de conversaţie în Lugos. Despre petrecerea de joc din Lugos mai primirăm o corespunzătoare, din care însă scotem numai următoarele: „Dacă se observă undeva lipsa unei şcole de fetiţe, apoi intru adevăr se poate vedea şi aici la noi, unde, durere, că nu numai stimatele doşore, dar şi tinerii sânt deprinşi a conversa cu mai mare plăcere în alte limbi străine, decât în limba română, ceea ce este a se atribui numai lipsei unei şcoli de fetiţe bine organizată. Acesta degenerare a limbei noastre se întâmplă într'un oraş, care decât nu mai mult, dar cel puţin de jumătate este românesc“.

Tinerimea română cu rang academic din Austro-Ungaria va ţine în Sibiu la 15/27 august după mieznoapte la 4 ore o conferinţă generală de constituire. Obiectele ordinii de zi sânt: 1. Alegerea unui president şi 2 secretari ad hoc; 2. Raportul comisiei micste despre înfiinţarea unei reuniuni a studenţilor români cu rang academic din Austro-Ungaria; 3. Alegerea unei comisii pentru înaintarea statutelor la locurile competente spre întărire; 4. Propuneri eventuale. Tinerimea academică va aranja în timpul esposiţiei naţionale şi un banchet.

Teatru de copii în Bozovicu. Domnişoara Elena Zuia a avut nobilul îndemn d'a aranja la 1 august o reprezentare teatrală de copii în Bozovicu. Numerul diletanţilor s'a recrutat din copiii inteligenţei române locale, cari au produs o seră frumoasă şi multă bucurie părinţilor şi altor cunoscuţi întruniri într'un număr frumos. Deosebit merită să se amintescă doşorele Jovescu, Cnaute, Miloiu, Bilec şi Ceortuz, cari au fost mult aplaudate şi distinse cu cunune de buchete. Dna Cheţian s'a înfăişat în costum poporului românesc, care i-a şedut foarte bine.

Călătorii la adunarea Asociaţiunii. Primum dela comitetul Asociaţiunii transilvane următorul anunţiu: Onorabila direcţiune centrală a călilor ferate reg. ung. de stat, la cererea făcută de aici, a binevoit a ne transmite un număr considerabil de aşă numite bilete de legitimare, spre a pute călători pe toate liniile (cu excepţiunea trenurilor accelerate) cu preţuri scădute; şi anume cu bilet întreg de cl. III în cl. II şi cu jumătate preţul biletului de cl. II în cl. III. Aceste preţuri s'au ficsat pentru trenurile de persoane; ieră pentru trenurile amestecate, care duc şi marfă, cu preţul jumătate dela cl. I se poate călători în cl. II. Tot acesta favore o au şi la întorcere dela Sibiu. Dar biletul de legitimare trebuie să-l presinte fie-care la gara de unde pleacă, să-l arete şi în decursul călătoriei, decât i se va cere. Biletul de legitimare pe călile ferate ale statului are valoare pentru călători la adunarea generală din Sibiu, dela 22 august până inclusive în 5 septembrie. De aceeaşi favore se pot bucura călătorii şi pe prima cale ferată transilvană, însă numai din 25 aug. până în 3 sept. inclusive, căci dela onorabila direcţiune a acestei căli ferate s'a primit un număr egal de bilete. Subscrisul birou al comitetului a împărţit cele mai multe bilete de legitimare pe la domni directori ai despărţemintelor Asociaţiunii transilvane, ieră pe unde nu s'au organizat despărţeminte, s'au trimis dintr'ensele la bărbaţi zeloşi din respectivele ţinuturi. (Se află şi la redacţiune

noastră. Red.) Totodată se face cunoscut, că bilete de legitimare se dau şi de adreptul din cancelaria Asociaţiunii. Sibiu, în 9 august 1881. *Iacob Bologna, G. Baritiu* secret.

Hymen. *Di Ioan Cherebetiu*, teolog absolut de Gherla, la 8 l. c. şi-a serbat cununia cu domnişoara Cornelia Tulia Mureşanu, fiica dlui espeditor jud. Petru Mureşanu în Deş. — *Di Iuliu Musta*, ales de paroc în diecesa Caransebeş, la 7 l. c. şi-a ţinut cununia cu domnişoara Lucreţia Martinovicu, fiica dlui paroc Trăila Martinovicu din comuna Coşteiu-mare. — *Di Andreiu Ghidiu* la 7 august s'a cununat cu domnişoara Maria Popas în Braşov.

Hymen la Bucureşti. Din „Monitorul comunal“ dela Bucureşti scotem următoarele sciri de căsătorii încheiate de curând în capitala României: *Di Paul Scorţeanu* publicist, cu dra Ecaterina Popescu; *di Gr. Triandafil*, avocat şi deputat, cu dra Elisa Niculescu; *di Alesandru Groza*, locotenent, cu doşora Elisa Ciupelnicu; *di P. Grozăvescu*, inginer, cu doşora Elisabeta Laicerescu.

Bal român în Năsăud. Studinţii năsăudeni dela şcolile înalte vor aranja un bal academic, în Năsăud la 18 august st. n. în localităţile otelului „Rahova“. Venitul curat este destinat pentru ajutorarea studinţilor academici români lipsiţi de mijloce.

Oficieri austriaci la Sinaia. Oficerii austriaci de la al II-lea regiment de Husari, în număr de 18, cu colonelul lor baronul Hügel, au mers marţi demineţa la Sinaia. Au fost invitaţi la dejun de Maiestăţile Lor, care s'au întreţinut cu d-lor până la orele cincii. În tot timpul acesta muzica a cântat; soldaţii şi ţeranii cari se adunaseră din împrejurii jucau hora pe platoul din faţa mănăstirii. Oficerii austriaci, după ce au petrecut totă sera în Sinaia, au plecat mercuri dimineţa, la orele 3, la Braşov.

Duel la Braşov. Citim în „l'Indépendance Roumaine“: Un duel a avut loc la Braşov între d. Ion C. Ghica şi d. de Ebelsberg. Două glonţe au fost schimbate la distanţă de 20 paşi, fără rezultat. Martorii d-lui Ghica erau d-nii Gr. Peretz şi d. St. Bălăceanu.

Necrologe. *Iuliu Madincea*, studinte absolut de cl. I gimnasială în Lugos, a încetat din viaţă în 29 iulie la Oraviţa, unde merse a petrece feriele, în etate de 10 ani, gelit de părintele seu Rds. D. Ioan Madincea canonic în Lugos, de mamă-sa dna Catarina n. Frumos, de fraţii şi surorile sale: Toma, Lucreţia şi Victor. — *Georgiu Domsa de Fagarasiu*, c. r. consiliar de justiţie în pensiune, fost jude regesc al scaunului Oraştiei, preşedinte de tribunal, şi mai apoi referinte interinal în senatul judiciar al guvernului transilvan ş. c. l. a repausat la 11 l. c. în Cluş, în etate de 74 ani. — *Luca P. Calaceanu*, emerit director al gimnasiunii din Buzău, ier în timpul din urmă locuitor şi proprietar în Timişoara, fost inspector şcolar în cercul Lipovei, asessor comitorial, a încetat din viaţă la băile Palicium, în etate de 71 ani, la 6 august. — *Ioan Bilanescu*, controlor de marce în etablismentul de pudlerie al Societăţii căilor ferate austriace în Reşiţa-montana, un român zelos, a murit la 3 l. c., în etate de 46 ani, lăsând în gele pe soţia sa cu trei prunci.

Sciri străine. *Di Xenopol* continuă şi încheie studiul seu asupra Moldovei şi desmembrărilor sale în revista: „La Revue Historique“ broşura iulie-august; studiul se află în locul prim al numitei reviste. — *La Paris* printre laureatii liceului Louis-le-Grand găsim următoarele nume de români: Pala, C. Mitileneu, Greceanu şi Alesandrescu. — *Imperatul Rusiei* şi familia imperială s'au întors la reşedinţa lor dela Peterhof. — *Tinerul Cuza* printre premiaţii din concursul general între toate liceele din Paris a avut un al doile accesit de isto-

rie și un al optule accesit de geografie. — *La Roma* s'a ținut de curând o adunare poporală, în care s'au rostit cuvântări aspre în contra vaticanului, guvernul a confiscat toate diarele cari au publicat cuvântările ținute cu acea ocaziune. — *Espositiunea de electricitate* în săptămâna trecută s'a deschis la Paris; președintele republicii Grevy a vizitat însuși acea espositiune. — *Principele Bismarck* mercuria trecută s'a rentors din Kissingen la Berlin. — *Principatul Baden* se va înălță la rangul de regat, acesta însă n'are vr'o însemnătate mare, ci se face numai pentru ca fiica regelui, logodită cu moștenitorul de tron al Svediei, să aibă rangul mirelui ei. — *Ex imperatésa Eugenia* are să sosescă în curând în castelul Arenenberg lângă lacul Boden; castelul se renovază frumos, căci afară de densa mai ai să sosescă acolo mulți oșpeți din Franția. — *La Paris* a început să iasă o nouă revistă istorică; acesta poartă titlul: „*La revolution française*” și are de scop adunarea actelor relative la revoluțiune; între colaboratorii acestei întreprinderi radicale se află mai mulți academici. — *Mostenitorea de tron a Brasiliei* petrece și ea la Paris, unde i s'a produs și o bucurie familiară, căci a născut un băiat. — *Alfonso regele Spaniei* călătorește prin țera sa, pentru a-și da prin sine însuși semă de progresul făcut în reorganizarea marinei în timp de trei ani; apoi regele și regina vor merge la băi de mare în Comillas. — *Espositiune de pisici* se va arangia la începutul lunii viitoare în Brusela; întreprindătorii deja începură să publice prin diare fel de fel de împărțări despre pisice. — *Statua lui Gogol*, renumit scriitor rusesc se va inaugura la 4 septembrie în St. Petersburg. — *La Paris* se arangază o loterie de cinci milioane franci în folosul victimelor rescălei din Algeria. — *Imperatul Vilelm* în timpul din urmă a primit multe epistole amenințătoare, dar autorul lor s'a prins, el este un institutor tiner din Prussia, și a mărturit toate. — *Noue izvore de petroleu* s'au descoperit pe câmpia Lüneburg în Germania. — *Un consul austro-unguresc*, br. Berchtolsheim, după ce a făcut niște defraudări și înșelăciuni în sumă de două sute de mii fl., a fugit din St. Louis încă în luna lui februarie, înse în săptămâna trecută s'a prins și arestat în Galverton, America-de-nord. — *Gambetta* în vinerea trecută a făcut dare-de-semă alegătorilor sei din Belleville; în privința politice externe a declarat, că republica trebuie să fie precaută, dar făcând aluziune la Alsasia, totuși s'a exprimat speranța, că „odală cu ajutorul dreptului și al puterii ierăși ne vom vedea frații”. — *Turburările anti-semitice* în Germania au luat niște dimensiuni atât de mari, încât guvernul fu silit a interveni și a aresta pe principalii agitatori. — *Din Bulgaria* mohamedanii ierăși se mută în numer mare, în săptămâna trecută vr'o două sute de familii își părăsiră patria lor de pân'acuma și se mutară la Constantinopol. — *Hartmann*, renumitul nihilist gonit din mai multe țeri europene, s'a luat refugiu în America-de-nord, însă și guvernul statelor unite l'a dat peste graniță. — *Contele Moltke* a sosit la Stockholm, de acolo, invitat de regele, a mers la castelul acestuia. — *La Londra* încă în anul acesta se va arangia o espositiune internațională de pescuit. — *Crinolinul* ierăși s'a ivit la Londra; totodată se anunță, că și în America se răspândește acesta modă ridiculă. — *În Rusia* persecuțiunile în contra jidanilor grasséză mai ales în giurul Kievului, în vr'o 25 de sate; ier în orașul Borispolé toate casele jidanilor s'au aprins, și în lupta înfricoșată, mai bine de 36 oameni au murit. — *În Egipt* ostimea ierăși face turburări, și este probabil, că va trebui să întrevină ajutor străin pentru înfrânarea turburării.

Logograf.

De Eufrosina Sânzian n. Muntean.

Din următoarele 73 silabe:

E, a, ți, io, ia, a, ma, pol, se, as, mai, bru, ni, lo, nii, a, sa, dri, ca, du, a, nev, re, an, o, lo, o, pu, ni, ro, pho, lo, rin, ca, gra, o, or, gii, ra, fi, bran, mel, le, me, ga, ans, gu, su, a, na, chii, a chi, av, a, io, mur, po, a, se, ra, il, ți, on, li, caț, dec, bi, li, nut, ro, a, e.

Să se formeze 24 cuvinte ale căror litere inițiale cetite de sus în jos să ne deie „o faptă națională gloriificătoare a românilor”, ier literele finale de jos în sus să ne deie: „marea societate stăruitoare la îndeplinirea aceleia”.

Cuvintele au să însemne:

1. O sectă a judaismului. 2. Un element necesar la pregătirea mâncărilor. 3. O sărbătoare jidovescă. 4. O literă grecască. 5. Un adjectiv. 6. Un proroc mic. 7. Nume femeiesc. 8. Rege judaic. 9. Rege roman. 10. Republică în America media. 11. Un ținut în otaru Chinei. 12. Numirea unui teritoriu. 13. Un stat în Antilacra mare. 14. Termin la descrierea pământului. 15. Un domnitor frances. 16. Un oraș în Transilvania. 17. O specie de pești marini. 18. Un arbore cu flori mirositoare. 19. O țera în Europa. 20. Omenii neputincioși. 21. Rege jidovesc. 22. Un deș. 23. Un oraș în statele unite. 24. Un stat în Asia.

Terminul de deslegare e 28 august. Ca totdeauna, și de asta-dată se va sorti o carte între deslegători.

Deslegarea problemei de șac din nr. 51:

<i>Alb.</i>	<i>Negru.</i>
1. Tc1—c3	1. Rc5—b4 (a)
2. Tc3—b3 †	2. Rb4—a4
3. Rn. e4—c6 †	3. Ra4—a5
4. Rn c6—b5 matt.	

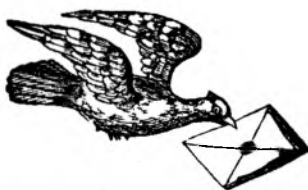
a.

1.	c7—c6
2. Tc3—b3	Fb8—e5
3. Rn. e4—d4	R seú F : P.
4. Cg5—e4—e6 matt.	

Bine au deslegat-o domnii Simeon Popoviciu, Marcu Morar, Iosif Munteanu, Ioan Ardelean și Procopiu Isacoviciu.

Premiul Pa câștigat dl Procopiu Isacoviciu în Sucéva.

Poșta redacțiunii.

Hatieg. „Șețetorea” nu vi se trâmite, pentru că abonamentul dv. a expirat la finea lui iunie și nu l'ați rennoit.

Suferintia. Nu se pôte publică. Din celelalte vom alege pentru „Șețetorea”. Dar scrie mai legibil și serveste-te de ortografia adoptată de noi.

Versurile: Albinuța Ciobanelul, Frumos e diamantul, nu se pot publică.

Lugos. Abonamente a conto nu putem primi.

Gutiu. Mulțămim, înse a sosit târdiu, după ce cealaltă s'a și cules. Inscințări din viața socială primim totdeauna cu plăcere.

La nrl presinte suplinim și a treia jumătate de colă ce datoriam onorab. public, și astfel acest număr conține o colă întregă.

Proprietar, redactor respunțător și editor:
IOSIF VULCANU.